

Sygn. akt I ACa 301/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 czerwca 2020 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Katarzyna Żymełka (spr.)
Sędziowie:	SA Tomasz Ślęzak SO (del.) Tomasz Tatarczyk
Protokolant:	Agnieszka Szymocha

po rozpoznaniu w dniu 4 czerwca 2020 r. w Katowicach

na rozprawie

sprawy z powództwa K. F.

przeciwko Gminie T.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanej

od wyroku Sądu Okręgowego w Katowicach

z dnia 10 grudnia 2018 r., sygn. akt II C 412/18

I. zmienia zaskarżony wyrok:

1) w punkcie 1. w ten sposób, że zasądza od pozwanej na rzecz powódki 106.037,08 zł (sto sześć tysięcy trzydzieści siedem złotych osiem groszy) z ustawowymi odsetkami do 31 grudnia 2015 r. i ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 1 stycznia 2016 r. od kwot:

a) 775,14 zł (siedemset siedemdziesiąt pięć złotych czternaście groszy) od 1 lutego 2011 r.,

b) 904,33 zł (dziewięćset cztery złote trzydzieści trzy grosze) od 1 marca 2011 r.,

c) 3.179,47 zł (trzy tysiące sto siedemdziesiąt dziewięć złotych czterdzieści siedem groszy) od 1 kwietnia 2011 r.,

d) 1.937,85 zł (tysiąc dziewięćset trzydzieści siedem złotych osiemdziesiąt pięć groszy) od 1 maja 2011 r.,

e) 3.083,80 zł (trzy tysiące osiemdziesiąt trzy złote osiemdziesiąt groszy) od 1 czerwca 2011 r.,

- f) 3.229,75 zł (trzy tysiące dwieście dwadzieścia dziewięć złotych siedemdziesiąt pięć groszy) od 1 lipca 2011 r.,
- g) 3.229,75 zł (trzy tysiące dwieście dwadzieścia dziewięć złotych siedemdziesiąt pięć groszy) od 1 sierpnia 2011 r.,
- h) 3.229,75 zł (trzy tysiące dwieście dwadzieścia dziewięć złotych siedemdziesiąt pięć groszy) od 1 września 2011 r.,
- i) 3.358,94 zł (trzy tysiące trzysta pięćdziesiąt osiem złotych dziewięćdziesiąt cztery grosze) od 1 października 2011 r.,
- j) 3.617,32 zł (trzy tysiące sześćset siedemnaście złotych trzydzieści dwa grosze) od 1 listopada 2011 r.,
- k) 3.875,70 zł (trzy tysiące osiemset siedemdziesiąt pięć złotych siedemdziesiąt groszy) od 1 grudnia 2011 r.,
- l) 4.134,08 zł (cztery tysiące sto trzydzieści cztery złote osiem groszy) od 1 stycznia 2012 r.,
- m) 4.858,84 zł (cztery tysiące osiemset pięćdziesiąt osiem złotych osiemdziesiąt cztery grosze) od 1 lutego 2012 r.,
- n) 5.121,48 zł (pięć tysięcy sto dwadzieścia jeden złotych czterdzieści osiem groszy) od 1 marca 2012 r.,
- o) 5.121,48 zł (pięć tysięcy sto dwadzieścia jeden złotych czterdzieści osiem groszy) od 1 kwietnia 2012 r.,
- p) 4.990,16 zł (cztery tysiące dziewięćset dziewięćdziesiąt złotych szesnaście groszy) od 1 maja 2012 r.,
- q) 5.384,12 zł (pięć tysięcy trzysta osiemdziesiąt cztery złote dwanaście groszy) od 1 czerwca 2012 r.,
- r) 5.778,08 zł (pięć tysięcy siedemset siedemdziesiąt osiem złotych osiem groszy) od 1 lipca 2012 r.,
- s) 5.778,08 zł (pięć tysięcy siedemset siedemdziesiąt osiem złotych osiem groszy) od 1 sierpnia 2012 r.,
- t) 5.778,08 zł (pięć tysięcy siedemset siedemdziesiąt osiem złotych osiem groszy) od 1 września 2012 r.,
- u) 7.393,12 zł (siedem tysięcy trzysta dziewięćdziesiąt trzy złote dwanaście groszy) od 1 października 2012 r.,
- v) 7.032,48 zł (siedem tysięcy trzydzieści dwa złote czterdzieści osiem groszy) od 1 listopada 2012 r.,
- w) 6.852,16 zł (sześć tysięcy osiemset pięćdziesiąt dwa złote szesnaście groszy) od 1 grudnia 2012 r.,
- x) 7.393,12 zł (siedem tysięcy trzysta dziewięćdziesiąt trzy złote dwanaście groszy) od 1 stycznia 2013 r.,

i oddała powództwo w pozostałej części;

2) w punkcie 3. w ten sposób, że zasądza od pozwanej na rzecz powódki 9.830,71 zł (dziewięć tysięcy osiemset trzydzieści złotych siedemdziesiąt jeden groszy) z tytułu kosztów procesu;

II. oddała apelację w pozostałym zakresie;

III. zasądza od pozwanej na rzecz powódki 4.545,48 zł (cztery tysiące pięćset czterdzieści pięć złotych czterdzieści osiem groszy) z tytułu kosztów postępowania apelacyjnego;

IV. nakazuje pobrać, z tytułu części niepokrytych wydatków biegłego, na rzecz Skarbu Państwa (Sądu Apelacyjnego w Katowicach) od powódki 15,77 zł (piętnaście złotych siedemdziesiąt siedem groszy) i od pozwanej 247,05 zł (dwieście czterdzieści siedem złotych pięć groszy).

SSA Tomasz Ślęzak SSA Katarzyna Żymełka SSO (del.) Tomasz Tatarczyk

Sygn. akt I ACa 301/19

UZASADNIENIE

Powódka K. F. wniosła o zasądzenie od pozwanej Gminy T. kwoty 115.516,55 zł z ustawowymi odsetkami od kwot: a) 831,90 zł od 1 lutego 2011 r., b) 970,55 zł od 1 marca 2011 r., c) 3.302,45 zł od 1 kwietnia 2011 r., d) 2.079,75 zł od 1 maja 2011 r., e) 3.273 zł od 1 czerwca 2011 r., f) 3.466,25 zł od 1 lipca 2011 r., g) 3.466,25 zł od 1 sierpnia 2011 r., h) 3.466,25 zł od 1 września 2011 r., i) 3.604,90 zł od 1 października 2011 r., j) 3.882,20 zł od 1 listopada 2011 r., k) 4.159,50 zł od 1 grudnia 2011 r., l) 4.159,50 zł od 1 stycznia 2012 r., m) 5.400,15 zł od 1 lutego 2012 r., n) 5.692,05 zł od 1 marca 2012 r., o) 5.692,05 zł od 1 kwietnia 2012 r., p) 5.546,10 zł od 1 maja 2012 r., r) 5.983,95 zł od 1 czerwca 2012 r., s) 6.421,80 zł od 1 lipca 2012 r., t) 6.421,80 zł od 1 sierpnia 2012 r., u) 6.421,80 zł od 1 września 2012 r., v) 7.992,95 zł od 1 października 2012 r., w) 7.603,05 zł od 1 listopada 2012 r., x) 7.408,10 zł od 1 grudnia 2012 r., y) 7.992,95 zł od 1 stycznia 2013 r. z tytułu dopłat, za 2011 r. i 2012 r., do dotacji za prowadzenie niepublicznego przedszkola oraz wniosła o zasądzenie kosztów procesu.

Pozwana w odpowiedzi na pozew domagała się oddalenia powództwa i zasądzenia na jej rzecz kosztów procesu.

W piśmie procesowym nadanym 7 listopada 2018 r. powódka cofnęła pozew ze zrzeczeniem się roszczenia co do kwoty 2.689,86 zł. Po częściowym cofnięciu powództwa żądała kwoty 112.826,69 zł z ustawowymi odsetkami od kwot: a) 810,12 zł od 1 lutego 2011 r., b) 945,14 zł od 1 marca 2011 r., c) 3.255,26 zł od 1 kwietnia 2011 r., d) 2.025,30 zł od 1 maja 2011 r., e) 3.200,40 zł od 1 czerwca 2011 r., f) 3.375,50 zł od 1 lipca 2011 r., g) 3.375,50 zł od 1 sierpnia 2011 r., h) 3.375,50 zł od 1 września 2011 r., i) 3.510,52 zł od 1 października 2011 r., j) 3.780,56 zł od 1 listopada 2011 r., k) 4.050,60 zł od 1 grudnia 2011 r., l) 4.320,64 zł od 1 stycznia 2012 r., m) 5.264,73 zł od 1 lutego 2012 r., n) 5.549,31 zł od 1 marca 2012 r., o) 5.549,31 zł od 1 kwietnia 2012 r., p) 5.407,02 zł od 1 maja 2012 r., r) 5.833,89 zł od 1 czerwca 2012 r., s) 6.260,76 zł od 1 lipca 2012 r., t) 6.260,76 zł od 1 sierpnia 2012 r., u) 6.260,76 zł od 1 września 2012 r., v) 7.842,89 zł od 1 października 2012 r., w) 7.460,31 zł od 1 listopada 2012 r., x) 7.269,02 zł od 1 grudnia 2012 r., y) 7.842,89 zł od 1 stycznia 2013 r.

Wyrokiem z 10 grudnia 2018 r. Sąd Okręgowy w Katowicach zasądził od pozwanej na rzecz powódki 112.826,69 zł z ustawowymi odsetkami od kwot: a) 810,12 zł od 1 lutego 2011 r., b) 945,14 zł od 1 marca 2011 r., c) 3.255,26 zł od 1 kwietnia 2011 r., d) 2.025,30 zł od 1 maja 2011 r., e) 3.200,40 zł od 1 czerwca 2011 r., f) 3.375,50 zł od 1 lipca 2011 r., g) 3.375,50 zł od 1 sierpnia 2011 r., h) 3.375,50 zł od 1 września 2011 r., i) 3.510,52 zł od 1 października 2011 r., j) 3.780,56 zł od 1 listopada 2011 r., k) 4.050,60 zł od 1 grudnia 2011 r., l) 4.320,64 zł od 1 stycznia 2012 r., m) 5.264,73 zł od 1 lutego 2012 r., n) 5.549,31 zł od 1 marca 2012 r., o) 5.549,31 zł od 1 kwietnia 2012 r., p) 5.407,02 zł od 1 maja 2012 r., r) 5.833,89 zł od 1 czerwca 2012 r., s) 6.260,76 zł od 1 lipca 2012 r., t) 6.260,76 zł od 1 sierpnia 2012 r., u) 6.260,76 zł od 1 września 2012 r., v) 7.842,89 zł od 1 października 2012 r., w) 7.460,31 zł od 1 listopada 2012 r., x) 7.269,02 zł od 1 grudnia 2012 r., y) 7.842,89 zł od 1 stycznia 2013 r. (punkt 1), umorzył postępowanie co do kwoty 2.689,86 r. oraz ustawowych odsetek od tej kwoty (punkt 2) oraz zasądził od pozwanej na rzecz powódki kwotę 11.193 zł z tytułu kosztów procesu (punkt 3).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny. Powódka od 13 września 2010 r. prowadzi Niepubliczne Przedszkole (...) w T.. Z tego tytułu pozwana wypłaciła powódce za 2011 r. dotację w wysokości 124.000 zł a za 2012 r. w wysokości 254.109 zł. We wrześniu 2010 r. do przedszkoli publicznych w Gminie T. uczęszczało 2.631 uczniów. Udział dzieci uczęszczających do przedszkoli (2.631) do dzieci uczęszczających do pozostałych placówek oświatowych (12.202) wynosił 21,5%. Zgodnie z uchwałą nr (...) Rady Miasta T. z dnia 27 stycznia 2011 r. w sprawie budżetu miasta T. na 2011 rok, zaplanowane w roku 2011 wydatki bieżące w przedszkolach wynosiły 30.634,301 zł. W kwocie tej zawierały się dotacje na przedszkola niepubliczne w łącznej kwocie 5.308.596 zł oraz środki wypłacane jako zwrot innym gminom wydatków ponoszonych na dzieci zamieszkujące na terenie pozwanej, a uczęszczające do przedszkoli w tych gminach na podstawie porozumień jednostek samorządu terytorialnego w wysokości 61.440 zł. Wydatki budżetowe na przedszkola publiczne zaplanowane w rozdziale 80104 budżetu wynosiły 25.264.265 zł. Wydatki bieżące na funkcjonowanie przedszkola specjalnego wynosiły 700.296 zł. Wydatki zaplanowane na doksztalcanie i doskonalenie nauczycieli w przedszkolach (rozdział 80146), pozostałą działalność (rozdział 80195), oraz wczesne wspomaganie rozwoju dziecka (rozdział 85404) na rok 2011, wyniosły łącznie 123.484,00 zł. W gminie

w 2011 r. funkcjonowały trzy zespoły szkolno-przedszkolne, w których zaplanowane wydatki w rozdziałach 80146 i 80195, zostały ujęte zbiorczo. W Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr (...), kwota zaplanowana (dział 4010) na wynagrodzenia osobowe w przedszkolach (336.902 zł), stanowiła 35% łącznej kwoty wynagrodzeń zaplanowanych w zespole (963.864 zł). Wydatki zaplanowane na doszkąłcanie i doskonalenie nauczycieli (rozdział 80146) w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr (...) wyniosły zatem 3.354,75 zł, a na pozostałą działalność (rozdział 80195) - 6.244zł, obliczonych jako 35% globalnej kwoty planowanych wydatków z tego tytułu w Zespole (9.585 zł i 17.840 zł). W Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr (...) kwota zaplanowana w dziale 4010 na wynagrodzenia osobowe w przedszkolach (189.676 zł), stanowiła 14% łącznej kwoty wynagrodzeń zaplanowanych w zespole (1.317.199 zł). Wydatki zaplanowane na doszkąłcanie i doskonalenie nauczycieli (rozdział 80146) w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr (...) wyniosły 1.106 zł, a na pozostałą działalność (rozdział 80195) 1.866,90 zł, obliczonych jako 14% globalnej kwoty planowanych wydatków z tego tytułu w Zespole (7.900 zł i 13.335 zł). W Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr (...) kwota zaplanowana w dziale 4010 na wynagrodzenia osobowe w przedszkolach (159.445 zł), stanowiła 22% łącznej kwoty wynagrodzeń zaplanowanych w zespole (709.598 zł). Wydatki zaplanowane na doszkąłcanie i doskonalenie nauczycieli (rozdział 80146) w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr (...) wyniosły 1.676,18 zł, a na pozostałą działalność (rozdział 80195) 1.730,30 zł, obliczonych jako 22% globalnej kwoty planowanych wydatków z tego tytułu w Zespole (7.619 zł i 7.865 zł). Łącznie w klasyfikacji budżetowej w ramach działu (...) zaplanowano kwotę 108.692,26 zł, w rozdziale 80195 kwotę 32.941,20 zł, zaś w rozdziale 85404 kwotę 123.484 zł. Wydatki bieżące przeznaczone na realizację zadań w ramach lokalnych inicjatyw w przedszkolach publicznych przewidziano na kwotę 87.770 zł. Na wydatki bieżące na Zespoły obsługi ekonomiczno-administracyjne szkół (rozdział 80148) przewidziano kwotę 1.933.523 zł. Zespoły obsługiwały jednostki oświatowe, a w tym przedszkola. Proporcjonalnie na obsługę przedszkoli publicznych jako 21,5% sumy środków przypadła kwota 415.707,44 zł. Wydatki bieżące zaplanowane w rozdziale 80148 Stołówki szkolne i przedszkolne, przewidziano jedynie w Zespołach Szkolno-Przedszkolnych nr (...) i (...) (odpowiednio 95.086 zł i 79.776 zł). Proporcjonalnie kwota wydatków przypadająca na przedszkola w zespołach, obliczona jako 35% (Zespół Szkolno-Przedszkolny nr (...)) i 14% (Zespół Szkolno-Przedszkolny nr (...)), wynosiła odpowiednio 33.280,10 zł oraz 11.168,64 zł, łącznie 44.448,74 zł. Liczba dzieci w przedszkolu powódki w 2011 roku wynosiła: w styczniu 6, w lutym 7, w marcu 13, w kwietniu 15, w maju 20, w czerwcu 25, w lipcu 25, w sierpniu 25, we wrześniu 26, w październiku 28, w listopadzie 30, w grudniu 32. We wrześniu 2011 r. do przedszkoli publicznych w Gminie T. uczęszczało 2.679 uczniów. Udział dzieci uczęszczających do przedszkoli (2.679) do dzieci uczęszczających do pozostałych placówek oświatowych (12.389) wynosił 21,6%. Zgodnie z uchwałą nr (...) Rady Miasta T. z dnia 20 grudnia 2011r. w sprawie budżetu miasta T. na 2012 rok zaplanowane w roku 2012 wydatki bieżące w przedszkolach wynosiły 34.133.877 zł. W kwocie tej zawierały się dotacje na przedszkola niepubliczne w łącznej kwocie 6.838,464 zł (załącznik nr 4 do uchwały) oraz środki wypłacane jako zwrot innym gminom wydatków ponoszonych na dzieci zamieszkujące w pozwanej Gminie, a uczęszczające do przedszkoli w tych gminach na podstawie porozumień jednostek samorządu terytorialnego w wysokości 32.220 zł (załącznik nr 3 do uchwały). Wydatki budżetowe na przedszkola publiczne zaplanowane w rozdziale 80104 budżetu, wynosiły zatem 27.263.193 zł. Wydatki bieżące na funkcjonowanie przedszkola specjalnego wynosiły 1.156.170 zł. Wydatki zaplanowane na doszkąłcanie i doskonalenie nauczycieli w przedszkolach (rozdział 80146), pozostałą działalność (rozdział 80195), oraz wczesne wspomaganie rozwoju dziecka (rozdział 85404) na rok 2011, wyniosły razem 136.793,00 zł. W gminie T. w 2012 roku funkcjonowały trzy zespoły szkolno-przedszkolne, w których zaplanowane wydatki w rozdziałach 80146 i 80195, zostały ujęte zbiorczo. W Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr (...) kwota zaplanowana w dziale 4010 na wynagrodzenia osobowe w przedszkolach (361.901 zł), stanowiła 35% łącznej kwoty wynagrodzeń zaplanowanych w zespole (1.037.902 zł). Wydatki zaplanowane na doszkąłcanie i doskonalenie nauczycieli (rozdział 80146) w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr (...) wyniosły zatem 3.3587,15 zł, a na pozostałą działalność (rozdział 80195) 7.780,50 zł, obliczonych jako 35% globalnej kwoty planowanych wydatków z tego tytułu w Zespole (10.249 zł i 22.230 zł). W Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr (...) kwota zaplanowana w dziale 4010 na wynagrodzenia osobowe w przedszkolach (206.590 zł), stanowiła 15% łącznej kwoty wynagrodzeń zaplanowanych w zespole (1.383.745 zł). Wydatki zaplanowane na doszkąłcanie i doskonalenie nauczycieli (rozdział 80146) w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr (...) wyniosły 1.290 zł, a na pozostałą działalność (rozdział 80195) 1.885,50 zł, obliczonych jako 15% globalnej kwoty planowanych wydatków z tego tytułu w Zespole (8.600 zł i 12.570 zł). W Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr (...) kwota zaplanowana w dziale 4010 na wynagrodzenia osobowe w przedszkolach (176.788 zł), stanowiła 22% łącznej kwoty wynagrodzeń zaplanowanych w zespole

(793.260 zł). Wydatki zaplanowane na kształcanie i doskonalenie nauczycieli (rozdział 80146) w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr (...) wyniosły zatem 3.112,78 zł, a na pozostałą działalność (rozdział 80195) 4.852,10 zł, obliczonych jako 22% globalnej kwoty planowanych wydatków z tego tytułu w Zespole (14.149 zł i 22.055 zł). Łącznie w klasyfikacji budżetowej w ramach działu (...) zaplanowano kwotę 118.854,93 zł, w rozdziale 80195 kwotę 42.789,10 zł, zaś w rozdziale 85404 kwotę 136.793 zł. Na wydatki bieżące przeznaczone na realizację zadań w ramach lokalnych inicjatyw w przedszkolach publicznych przewidziano 22.033 zł. Na wydatki bieżące na Zespoły obsługi ekonomiczno-administracyjne szkół (rozdział 80148) przewidziano 2.317.195 zł. Zespoły obsługiwały jednostki oświatowe, w tym przedszkola. Proporcjonalnie na obsługę przedszkoli publicznych jako 21,6% sumy środków przypadła kwota 500.514,12 zł. Wydatki na bieżące funkcjonowanie stołówek zaplanowane w rozdziale 80148, przewidziano jedynie w Zespołach Szkolno-Przedszkolnych nr (...) i (...) (odpowiednio 101.442 zł i 92.416 zł). Proporcjonalnie kwota wydatków przypadająca na przedszkola w zespołach, obliczona jako 35% (Zespół Szkolno-Przedszkolny nr (...)) i 15% (Zespół Szkolno-Przedszkolny nr (...)) całości wydatków, wynosiła odpowiednio 35.504,70 zł oraz 13.862,40 zł, łącznie 49.367,10 zł. Liczba dzieci pełnosprawnych w przedszkolu powódki w 2012 roku wynosiła: w styczniu 37, w lutym 39, w marcu 39, w kwietniu 38, w maju 41, w czerwcu 44, w lipcu 44, w sierpniu 44, we wrześniu 41, w październiku 39, w listopadzie 38, w grudniu 41. Liczba dzieci niepełnosprawnych w przedszkolu powódki w 2012 roku wynosiła: w styczniu 0, w lutym 0, w marcu 0, w kwietniu 2, w maju 2, w czerwcu 2, w lipcu 2, w sierpniu 2, we wrześniu 2, w październiku 2, w listopadzie 2, w grudniu 2.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Okręgowy uznał żądanie powódki za zasadne. Wskazał na dopuszczalność drogi sądowej dla dochodzenia roszczeń podmiotów niepublicznych o zapłatę z tytułu wadliwego obliczenia i w konsekwencji nieuzasadnionego obniżenia dopłaty należnej na podstawie art. 90 ust. 2b ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (dalej: ustawa). Zdaniem Sądu Okręgowego powódka zasadnie kwestionowała prawidłowość wyliczenia wysokości dotacji, wskazując na niewłaściwe przyjęcie do wydatków bieżących stanowiących podstawę do wyliczenia kwoty dotacji, wydatków określonych według wykonania, a nie ustalonych w budżecie gminy, wydatków bieżących w niepełnej wysokości, bowiem pomniejszonych o wydatki na kształcanie i doskonalenie nauczycieli w przedszkolach i zespołach, pozostałą działalność w przedszkolach i zespołach, wydatki na wczesne wspomaganie rozwoju, bieżącą realizację zadań w ramach lokalnych inicjatyw w przedszkolach publicznych, wydatki na Zespoły obsługi ekonomiczno-administracyjnej szkół w zakresie dotyczącym obsługi przedszkoli publicznych, oraz wydatki na wyżywienie w stołówkach przedszkolnych występujące w zespołach szkolno-przedszkolnych (...). Sąd Okręgowy wskazał, iż dopiero w wyniku nowelizacji ustawy dokonanej z dniem 1 września 2013 r., dotacje zmieniły swój charakter z dotacji podmiotowej na dotację podmiotowo-celową (dotacja przysługuje obecnie na każdego ucznia i przeznaczona jest na realizację zadań edukacyjnych), a wydatki budżetu jednostek samorządu terytorialnego obejmują także „wydatki majątkowe” (art. 236 ustawy o funduszach publicznych). Podał, iż dofinansowanie jest przeznaczone jedynie na realizację zadań edukacyjnych (kształcenia, wychowania i opieki) i za podstawę obliczenia wysokości tego dofinansowania należy przyjąć te kategorie wydatków, które są ponoszone w celu realizacji tych zadań i nie ma tu znaczenia sposób ich księgowania oraz sposób ich finansowania. Do wydatków bieżących w zakresie działalności dydaktycznej (koszt zajęć dodatkowych), opiekuńczej (koszt wyżywienia) i wychowawczej, należy zaliczyć także wydatki związane z ponoszeniem kosztów osobowych i niematerialowych, kosztów eksploatacji obiektów własnych i korzystania z obiektów innych podmiotów. Wskazał na zmiany treści art. 90 ust. 2b ustawy w ten sposób, że wyłączono z podstawy wyliczenia wysokości dotacji opłaty za korzystanie z wychowania przedszkolnego i za wyżywienie (jako opłaty stanowiące dochód gminy), co prowadzi do uznania, iż w okresie wcześniejszym ogólna kwota dotacji dla przedszkoli niepublicznych nie mogła być pomniejszana o równowartość wspomnianych dochodów gminy. Miarodajna była ogólna kwota „wydatków ustalonych” (zaplanowanych wcześniej) na funkcjonowanie przedszkoli publicznych. Nie ma natomiast znaczenia to, czy ustalone (zaplanowane) środki zostaną faktycznie wykorzystane w toku wykonywania budżetu gminy przez osoby zarządzające przedszkolami publicznymi. W przeciwnym razie zostałyby naruszony przyjęty w ustawie stały wskaźnik proporcji wydatków z budżetu gminy (75%) kryterium proporcjonalności wydatków. Wskazał, iż treść art. 90 ust. 2 b ustawy w brzmieniu z okresu objętego pozwem prowadzi do wniosku, że kwota wydatków, stanowiąca podstawę obliczania dotacji, obejmuje kwotę wydatków zaplanowanych w budżecie jako te, które mają być poniesione na utrzymanie jednego ucznia w przedszkolu publicznym. Kwota stanowiąca podstawę obliczenia dotacji, a więc kwota zaplanowana potrzebna na funkcjonowanie powinna odpowiadać tej ustalonej w

budżecie, nie może podlegać weryfikacji z uwagi na wysokość dochodów uzyskanych z określonego źródła na pokrycie wydatków. Kwota ta nie może być pomniejszona o sumy stanowiące równowartość dochodów przeznaczonych na pokrycie danego wydatku. Dopiero od dnia 1 września 2013 r. istnieje podstawa do pomniejszenia wydatków bieżących o opłaty za korzystanie z wychowania przedszkolnego i przedszkola. Zdaniem Sądu pierwszej instancji powódka słusznie do 1 września 2013 r. przy obliczaniu wysokości podstawowych dotacji uwzględniła ponoszone przez rodziców opłaty na poczet żywienia i zajęcia dodatkowe oraz inne wydatki a także wydatki na przedszkola publiczne, wydatki na funkcjonowanie przedszkola specjalnego, wydatki na dokształcanie i doskonalenie nauczycieli w przedszkolach i zespołach, wydatki na pozostałą działalność w przedszkolach i zespołach, wydatki na wczesne wspomaganie rozwoju, wydatki bieżące na realizację zadań w ramach lokalnych inicjatyw w przedszkolach publicznych, wydatki na Zespoły obsługi ekonomiczno-administracyjnej szkół w zakresie dotyczącym obsługi przedszkoli publicznych, oraz wydatki na żywienie w stołówkach przedszkolne występujące w Zespołach Szkolno-przedszkolnych (...). Ustalając wydatki bieżące stanowiące podstawę do wyciszczenia dotacji Sąd Okręgowy wziął pod uwagę przedszkola publiczne działające na terenie pozwanej i zespoły przedszkolno-przedszkolne i uwzględnił planowane wydatki dla tych placówek w latach 2011 i 2012. W 2011 roku zaplanowane wydatki budżetowe na przedszkola publiczne (rozdział 80104), wyniosły 25.264.265 zł. Wydatki na funkcjonowanie przedszkola specjalnego wyniosły 700.296 zł. Wydatki na dokształcanie i doskonalenie nauczycieli w przedszkolach i zespołach (rozdział 80146), wyniosły łącznie 108.692,26 zł, przy czym powód wnosił o przyjęcie w tym miejscu kwoty 107.760 zł. Wydatki na pozostałą działalność w przedszkolach i zespołach (rozdział 80195), wyniosły łącznie 32.941,20 zł, a na wczesne wspomaganie rozwoju kwotę 123.484 zł. Sąd Okręgowy przyjął, zgodnie z żądaniem powódki, kwotę pierwotnie zaplanowaną w uchwale budżetowej 78.356 zł. Uwzględnił również wydatki bieżące na realizację zadań w ramach lokalnych inicjatyw w przedszkolach publicznych w wysokości 87.770 zł oraz wydatki bieżące w kwocie 415.707,44 zł na Zespoły obsługi ekonomiczno-administracyjnej szkół w zakresie obsługi przedszkoli publicznych, obliczone proporcjonalnie jako 21,5% z całkowitej kwoty tych wydatków (1.933.523 zł) oraz planowane wydatki na żywienie w stołówkach przedszkolnych występujących w Zespołach Szkolno-przedszkolnych (...), w łącznej kwocie wynoszącej 44.448,74zł, obliczone proporcjonalnie jako suma: 35% całkowitej kwoty (95.086 zł) tych wydatków w Zespole Szkolno-przedszkolnym (...) tj. 33.280,10 zł oraz 14% całkowitej kwoty (79.776 zł) tych wydatków w Zespole Szkolno-przedszkolnym (...) tj. 11.168,64 zł. Suma wydatków bieżących ustalonych w budżecie wyniosła 26.731.544,38 zł. Po podzieleniu tak ustalonej wyżej kwoty wydatków bieżących przez liczbę 2.631 uczniów w przedszkolach koszt ponoszony na jednego ucznia rocznie wyniósł miesięcznie 846,70 zł. Dotacja w wysokości 75% od kwoty 846,70 zł wyniosła kwotę 635,02 zł. Dotacja roczna dla powódki wynosi 160.025,04 zł. Pozwana z tytułu dotacji za rok 2011 wypłaciła powódce kwotę 124.000 zł. Różnica pomiędzy należną kwotą 160.025,04 zł a wypłaconą kwotą 124.000 zł wyniosła 36.025,04 zł. W 2012 roku wydatki budżetowe na przedszkola publiczne zaplanowane (rozdział 80104), wyniosły 27.263.193 zł. Wydatki na funkcjonowanie przedszkola specjalnego wyniosły 1.156.170 zł. Wydatki na dokształcanie i doskonalenie nauczycieli w przedszkolach i zespołach (rozdział 80146), wyniosły łącznie 118.854,93 zł, przy czym Sąd Okręgowy przyjął, zgodnie z żądaniem powódki 117.714 zł. Wydatki na pozostałą działalność w przedszkolach i zespołach (rozdział 80195), wyniosły łącznie 42.789,10 zł, a na wczesne wspomaganie rozwoju kwotę 136.793 zł, przy czym Sąd Okręgowy przyjął, zgodnie z żądaniem powódki 93.827 zł. Uwzględnił również wydatki bieżące na realizację zadań w ramach lokalnych inicjatyw w przedszkolach publicznych w wysokości 22.033 zł oraz wydatki bieżące w kwocie 500.514,12 zł na Zespoły obsługi ekonomiczno-administracyjnej szkół w zakresie dotyczącym obsługi przedszkoli publicznych, obliczone proporcjonalnie jako 21,6% z całkowitej kwoty tych wydatków (2.317.195 zł), planowane wydatki na żywienie w stołówkach przedszkolnych występujących w Zespołach Szkolno-przedszkolnych (...) w łącznej kwocie wynoszącej 49.367,10 zł, obliczone proporcjonalnie jako suma: 35% całkowitej kwoty (101.442 zł) tych wydatków w Zespole Szkolno-przedszkolnym (...) tj. 35.504,70 zł oraz 15% całkowitej kwoty (92.416 zł) tych wydatków w Zespole Szkolno-przedszkolnym (...) tj. 13.862,40 zł, co dało 29.245.607,32 zł. Po podzieleniu tej kwoty przez liczbę 2.679 uczniów w przedszkolach koszt ponoszony na jednego ucznia wyniósł miesięcznie 909,72 zł. Dotacja w wysokości 75% od kwoty 909,72 zł wyniosła kwotę 682,29 zł. Należnej dotacja na jednego ucznia przedszkola niepublicznego w roku 2012 wyniosła 682,29 zł. Dotacja roczna dla powódki wynosi 330.910,65 zł. Pozwana z tytułu dotacji za rok 2012 wypłaciła powódce kwotę 254.109 zł. Różnica pomiędzy należną kwotą 330.910,65 zł a wypłaconą kwotą 254.109 zł wynosi 76.801,65zł. Gmina była zobowiązana do wypłacenia dotacji w każdym roku w 12 częściach (do ostatniego dnia miesiąca każda), odsetki przysługują zatem od pierwszego dnia następnego miesiąca. Jako podstawę zasądzenia

odsetek Sąd Okręgowy wskazał art. 481 k.c. Za okres od dnia 1 stycznia 2016 r. powódce przysługiwały odsetki ustawowe za opóźnienie. Skoro jednak – zdaniem Sądu Pierwszej instancji – powódka domagała się zasądzenia odsetek ustawowych, które są z definicji niższe niż odsetki ustawowe za opóźnienie to Sąd nie mógł zasądzić odsetek wyższych, gdyż naruszałoby to przepis art. 321 k.p.c. Wobec cofnięcia wraz ze zrzeczeniem się roszczenia przez powódkę powództwa co do kwoty 2.689,86 zł Sąd Okręgowy na podstawie art. 203 k.p.c. w związku z art. 355 § 1 k.p.c., umorzył postępowanie w tym zakresie. O kosztach procesu orzekł na podstawie art. 100 k.p.c. zdanie drugie k.p.c., nakładając na pozwaną obowiązek ich zwrotu w całości, bowiem powódka utrzymała się w swoim żądaniu w 97,67 %.

Apelację od rozstrzygnięć zawartych w punkcie pierwszym i trzecim wyroku złożyła pozwana i zarzuciła naruszenie:

a) art. 233 § 1 k.p.c. poprzez brak wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego oraz poprzez błędne ustalenie, że budżet gminy nie posiada wyodrębnienia na część gminną i powiatową, podczas gdy zgodnie z art. 85 ustawy z 13.10.1998 r. przepisów wprowadzających ustawy reformujące administrację publiczną takie wyodrębnienie posiada;

b) art. 90 ust. 2b w związku z art. 90 ust. 3d i art. 236 ustawy z 7.09.1991 r. o finansach publicznych i ustawy o systemie oświaty w brzmieniu w okresie objętym sporem poprzez niewłaściwe przyjęcie, że do wydatków bieżących stanowiących podstawę do wyliczenia dotacji ustalonych w budżecie gminy należy zakwalifikować wydatki na kształcenie i doskonalenie nauczycieli w przedszkolach i zespołach, pozostałą działalność w przedszkolach, wydatki na wczesne wspomaganie rozwoju, wydatki na bieżącą realizację zadań w ramach inicjatyw w przedszkolach publicznych, wydatki na obsługę administracyjno-ekonomiczną oraz na wyżywienie w stołówkach przedszkolnych w zespołach szkolno-przedszkolnych.

Pozwana wniosła o zmianę wyroku w zaskarżonym zakresie poprzez oddalenie powództwa i zasądzenie na jej rzecz kosztów procesu. Domagała się także zasądzenia kosztów postępowania apelacyjnego.

Powódka w odpowiedzi na apelację wniosła o jej oddalenie i zasądzenie na jej rzecz od pozwanej kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Apelacyjny rozpoznając sprawę na skutek apelacji pozwanej, w granicach zaskarżenia i podniesionych zarzutów, zważył co następuje.

Nie było sporne, że powódka w 2011 i 2012 r. r. prowadziła działalność w postaci niepublicznego przedszkola oraz że w przewidzianym przepisami terminie złożyła wniosek o przyznanie dotacji na tę działalność, a Gmina T. wypłaciła powódce dotacje w kwotach 124.000 zł za 2011 r. i 254.109 zł za 2012 r., nie była również sporna liczba dzieci uczęszczających do przedszkola powódki. Spór w niniejszej sprawie dotyczył charakteru roszczenia oraz prawidłowości ustalenia wysokości dotacji.

W pierwszej kolejności, odnosząc się stanowiska pozwanej zajętego na rozprawie apelacyjnej, odnośnie odszkodowawczego charakteru dochodzonego roszczenia oraz zarzutu braku wykazania przez powódkę wysokości poniesionych na prowadzenie przedszkola niepublicznego kosztów ze środków, które nie zostały jej przyznane, należy wskazać, iż nie jest ono zasadne, bowiem roszczenie o dotację nie ma charakteru odszkodowawczego. Rozstrzygając w przedmiocie zasadności roszczenia o zasądzenie należnej niepublicznej szkole dotacji, Sąd Najwyższy w wyroku z 3 stycznia 2007 r., IV CKS 312/06, uznał, że z art. 90 ust. 2 i 3 ustawy o systemie oświaty stanowi dostateczną podstawę prawną roszczenia o należną niepublicznej szkole dotację. Wspomniane przepisy określają bowiem w sposób jasny i bezwarunkowy, kto jest dłużnikiem (właściwa jednostka samorządu terytorialnego), kto zaś wierzycielem (osoba prowadząca szkołę lub inną placówkę niepubliczną), a także w jakiej wysokości świadczenie się należy (oznaczony procent wydatków bieżących, ponoszonych w szkole publicznej tego samego typu w przeliczeniu na jednego ucznia) i od spełnienia jakich przesłanek wypłacenie dotacji jest uzależnione (por. także postanowienie Sądu Najwyższego z 23 października 2007 r., III CZP 88/07). Powódka nie musiała zatem wykazywać, iż poprzez niewypłacenie jej dotacji w prawidłowej wysokości poniosła szkodę.

Stosownie do treści art. 90 ust. 2 b ustawy z dnia 7 września 1991r o systemie oświaty (w brzmieniu obowiązującym w 2011 r. i 2012 r.) – „dotacje dla niepublicznych przedszkoli przysługują w wysokości nie niższej niż 75% ustalonych w budżecie danej gminy wydatków bieżących ponoszonych w przedszkolach publicznych w przeliczeniu na jednego ucznia, z tym że na ucznia niepełnosprawnego w wysokości nie niższej niż kwota przewidziana na niepełnosprawnego ucznia przedszkola i oddziału przedszkolnego w części oświatowej subwencji ogólnej otrzymywanej przez jednostkę samorządu terytorialnego – pod warunkiem, że osoba prowadząca niepubliczne przedszkole poda organowi właściwemu do udzielania dotacji planowaną liczbę uczniów nie później niż do dnia 30 września roku poprzedzającego rok udzielenia dotacji (...)”.

Sam fakt działania niepublicznego przedszkola przesądza o obowiązku gminy udzielenia dotacji. Jedynym warunkiem, który musi zostać spełniony przez osobę prowadzącą taką placówkę, jest podanie organowi właściwemu do udzielania dotacji informacji o planowanej liczbie dzieci nie później niż do dnia 30 września roku poprzedzającego rok udzielenia dotacji. Celem takiej regulacji prawnej jest umożliwienie jednostce samorządu terytorialnego udzielającej dotacji racjonalne zaplanowanie budżetu na następny rok, właśnie z uwzględnieniem stosownej wysokości wydatków na dotacje. Liczba uczniów podawana na dzień 30 września roku poprzedzającego stanowi jedynie wielkość szacunkową i nie stanowi podstawy do obliczenia dotacji. W razie zmiany faktycznej liczby uczniów uczęszczających do podmiotu uprawnionego do otrzymania dotacji w danym miesiącu, dotacja w następnym miesiącu powinna ulec zmianie, ponieważ przysługuje ona na rzeczywistą liczbę uczniów przedszkola niepublicznego.

Nie było kwestionowane, że powódka wywiązała się z obowiązku ustawowego i przed dniem 30 września 2010 r. i przed dniem 30 września 2011 r. zwróciła się o udzielenie dotacji w roku 2011 i 2012 r. oraz podała szacunkową liczbę uczniów, która będzie w kolejnym roku uczęszczała do prowadzonego przez nią przedszkola. Nie była także sporna faktyczna liczba uczniów uczęszczających w 2011 r. i w 2012 r. do prowadzonego przez powódkę niepublicznego przedszkola (w 2011 r. 252 uczniów, a w 2012 r. 485 uczniów). Z kolei z orzeczeń Sądu Najwyższego wynika, że ustalenia wysokości dotacji przysługującej na jednego ucznia przedszkola niepublicznego, należy dokonać w oparciu o rzeczywistą liczbę uczniów uczęszczających do przedszkoli publicznych w danym roku.

Powyższe doprowadziło do obniżenia zasądzonej, w zaskarżonym wyroku, na rzecz powódki należności. Otóż dla potrzeb ustalenia wysokości należnej powódce dotacji, pełnomocnik powódki przyjął planowaną liczbę uczniów, która miała uczęszczać do przedszkoli publicznych w 2011 r. i w 2012 r. Z systemu informacji oświatowej na 30 września 2010 r. wynikało, że planowana liczba uczniów w przedszkolach publicznych w roku 2011 wyniesie 2631. Tymczasem, jak wynika z pisma pozwanej (k. 168) rzeczywista liczba uczniów uczęszczających do przedszkoli publicznych na terenie gminy w 2011 roku wynosiła 2660, w tym 2638 uczniów przedszkoli i 22 uczniów przedszkoli specjalnych i taką liczbę uczniów (2660) Sąd Apelacyjny przyjął dla potrzeb wyliczenia wysokości dotacji należnej powódce z tytułu prowadzenia przedszkola niepublicznego w 2011 r. Z systemu informacji oświatowej na 30 września 2011 r. wynikało, że planowana liczba uczniów w przedszkolach publicznych w roku 2011 wyniesie 2679. Tymczasem, jak wynika z pisma pozwanej (k. 169) rzeczywista liczba uczniów uczęszczających do przedszkoli publicznych na terenie gminy w 2012 r. wynosiła 2728, w tym 2704 uczniów przedszkoli i 24 uczniów przedszkoli specjalnych, i taką liczbę uczniów (2728) Sąd Apelacyjny przyjął dla potrzeb wyliczenia wysokości dotacji należnej powódce z tytułu prowadzenia przedszkola niepublicznego w 2012 r.

W tym miejscu, uzasadniając przyjęcie do potrzeb wyliczenia dotacji zarówno uczniów uczęszczających do przedszkoli specjalnych oraz wydatków bieżących ponoszonych w tych przedszkolach, należy zauważyć, iż ustawa o systemie oświaty w brzmieniu obowiązującym w okresie, za który powódka dochodzi dotacji (dalej: ustawa) przewiduje różne formy wychowania przedszkolnego, ale w art. 90 ust. 2b ustawy mowa jest o konkretnej formie organizacyjnej jaką jest przedszkole publiczne. Natomiast zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy system oświaty obejmuje przedszkola, w tym m.in. przedszkola specjalne. Przedszkola specjalne są przedszkolami publicznymi. Z powyższego wynika, że dla potrzeb wyliczenia dotacji należy uwzględnić liczbę uczniów przedszkoli specjalnych. Ustawodawca także nie przewidział możliwości prawnej, aby z sumy wydatków ponoszonych na przedszkola wyłączyć wydatki ponoszone na przedszkola

publiczne będące jednocześnie przedszkolami specjalnymi. Dlatego do ustalenia wysokości dotacji na jednego ucznia w przedszkolu niepublicznym, należało również zaliczyć wydatki w przedszkolach specjalnych na terenie gminy T..

Przy czym, przy wyliczaniu wydatków stanowiących podstawę ustalenia dotacji, należy uwzględniać wydatki planowane w budżecie, a nie wydatki rzeczywiście poniesione. Wynika to wprost z art. 90 ust. 2b ustawy, który posługuje się pojęciem „ustalonych w budżecie gminy wydatków”, a budżet jest zawsze planem dochodów i wydatków. Ustawodawca nie użył określenia „poniesionych wydatków” lub innego podobnego, nie odniósł się do zakresu wykonania budżetu. Co więcej, za taką wykładnią przemawiają także względy celowości. W szczególności przedszkola również uchwalają swój budżet – plan finansowy i na podstawie dotacji mogą ustalić wysokość odpłatności za przedszkole, zakres zajęć dla dzieci, a zatem zawrzeć z rodzicami stosowne umowy. Przyjęcie, że dotacja zależy od rzeczywiście poniesionych przez gminę wydatków na przedszkola przez nią prowadzone, stwarzałoby stan niepewności i uniemożliwiałoby planowanie (por. wyrok z Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 11 października 2019 r., V ACa 272/19).

Ustawodawca określając wydatki, która stanowiąc mają źródło obliczania dotacji, wskazał, że mają to być wydatki bieżące, które zostały ustalone w budżecie gminy jako wydatki ponoszone w danej jednostce oświatowej w przeliczeniu na jednego ucznia. Ustawa o systemie oświaty nie zawiera definicji pojęcia „wydatki bieżące”. W orzecznictwie powszechnie przyjmuje się, zgodnie z zasadami wykładni systemowej, iż pod pojęciem tym należy rozumieć wydatki bieżące określone w art. 236 ustawy o finansach publicznych (wyrok WSA w Gdańsku z 3 marca 2011 r., I SA/Gd 315/11; wyrok NSA z 24 marca 2009 r., II GSK 284/08). Zgodnie z treścią ust. 2 przywołanego przepisu przez wydatki bieżące rozumie się wydatki budżetowe niebędące wydatkami majątkowymi. Wydatki majątkowe ujęte są w zamkniętym katalogu ustawowym, który obejmuje wydatki na: inwestycje i zakupy inwestycyjne (w tym na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 punkt 2 i 31 w części związanej z realizacją zadań jednostki samorządu terytorialnego), zakup i objęcie akcji i udziałów oraz wniesienie wkładów do spółek prawa handlowego (art. 236 ust. 4 ustawy o finansach publicznych).

Aktem prawnym niższego rzędu precyzującym obowiązujące w tym zakresie przepisy jest rozporządzenie Ministra Finansów z 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 38, poz. 207 z późn. zm.). Zgodnie z załącznikiem nr 4 wskazanego rozporządzenia „Klasyfikacja paragrafów wydatków i środków” – w brzmieniu obowiązującym w latach 2011 i 2012 – do wydatków bieżących jednostek budżetowych zaliczane są wydatki sklasyfikowane w paragrafach: 401 do 418, 420 do 430, 432 do 470, 472, 474 do 478, 481, 482, 490 i 493 do 498. Analizując zatem zapisy wymienionych paragrafów stwierdzić należy, iż do podstawy ustalenia wysokości dotacji na uczniów przedszkoli niepublicznych należy przede wszystkim zaliczyć: wynagrodzenia i uposażenia osób zatrudnionych w jednostkach budżetowych, składki naliczane od tych wynagrodzeń, koszty utrzymania i inne wydatki związane z funkcjonowaniem jednostek budżetowych i realizacją ich zadań statutowych. Przy czym do podstawy ustalania wysokości dotacji przyjmować należy nie tylko wydatki wskazane w rozdziale 80104 (przedszkola), ale również wydatki wspólne dla całej oświaty z działu (...) (oświata) z rozdziałów określających wydatki wspólnych dla całej oświaty, a to: doszktałanie i doskonalenie nauczycieli ((...)), stołówki szkolne i przedszkolne ((...)), pozostała działalność ((...)), realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych i innych formach wychowania przedszkolnego ((...)). W konsekwencji wydatki bieżące, o których mowa w art. 90 ust. 2b ustawy, to wszystkie wydatki ustalone w budżecie gminy, ponoszone w przedszkolach publicznych (a takimi są także przedszkola specjalne) prowadzonych przez daną gminę, za wyjątkiem wydatków majątkowych.

Nieuzasadniony jest zatem, podniesiony przez pozwaną w apelacji, zarzut naruszenia art. 90 ust. 2b w związku z art. 90 ust. 3d i art. 236 ustawy z 7 września 1991 r. o finansach publicznych i ustawy o systemie oświaty w brzmieniu obowiązującym w okresie objętym sporem poprzez niewłaściwe przyjęcie, że do wydatków bieżących stanowiących podstawę do wyliczenia dotacji ustalonych w budżecie gminy należy zakwalifikować wydatki na doszktałanie i doskonalenie nauczycieli, pozostałą działalność w przedszkolach, wydatki na wczesne wspomaganie rozwoju, wydatki

na bieżącą realizację zadań w ramach inicjatyw w przedszkolach publicznych, wydatki na obsługę administracyjno-ekonomiczną oraz na wyżywienie w stołówkach szkolno-przedszkolnych.

Ponadto nie sposób podzielić zarzutu skarżącej odnoszącego się do części gminnej i powiatowej budżetu. Należy bowiem zauważyć, iż do wyliczenia wysokości dotacji zostały przyjęte tylko wydatki zaplanowane w budżecie gminy, a nie budżecie powiatu. Tą samą zasadę należy zastosować do liczby uczniów. Tym samym co do liczby uczniów uczęszczających do publicznych jednostek oświatowych w latach 2011 r. i 2012 r. należy przyjąć – zgodnie z wykazami złożonymi przez pozwaną (k. 168 i 169) – jedynie liczbę uczniów, którzy uczęszczali do gminnych jednostek oświatowych. W 2011 do placówek gminnych pozwanej uczęszczało 10.826 uczniów, w tym do przedszkoli 2660, tj. 24,5% uczniów. Natomiast w 2012 do placówek gminnych pozwanej uczęszczało 11054, w tym do przedszkoli 2728, tj. 24,68% ogółu uczniów i taki stosunek procentowy Sąd Apelacyjny przyjął przy wyliczaniu wydatków na obsługę administracyjno-ekonomiczną.

W oparciu o zgromadzone w aktach dokumenty, a także mając na uwadze wyliczenia biegłego ustalono, iż w 2011 r. wydatki z rozdziału 80104 (przedszkola) stanowiła kwota 31.263.561 złotych; wydatki z rozdziału 80105 (przedszkola specjalne) kwota 700.296 złotych; wydatki z rozdziału 80146 (doksztalcanie i doskonalenie nauczycieli) kwota 107.760 złotych; wydatki z rozdziału 80195 (pozostała działalność) kwota 22.000 zł (organizacja imprez przedszkolnych), wydatki z rozdziału 80148 (stołówki szkolne i przedszkolne) kwota 44.448 zł – przy uwzględnieniu przyjętych w opinii biegłego, a nie kwestionowanych przez żadną ze stron proporcji oraz wobec niepodzielenia stanowiska pozwanej, iż do wyliczenia wysokości dotacji powinna zostać wzięta pod uwagę wysokość wydatków na żywienie wraz z cateringiem w przedszkolach – bowiem zasadnie wskazała powódka, iż wydatki te obejmują koszty zakupu żywności z zewnątrz, co zresztą potwierdza ich wysokość (wydatki na żywienie z cateringiem w przedszkolach są znacznie wyższe niż wskazane w rozdziale stołówki szkolne i przedszkolne), wydatki z rozdziału 85404 (wczesne wspomaganie rozwoju) kwota 78.356 zł, wydatki z gminy na inicjatywy lokalne w przedszkolach publicznych kwota 87.700 zł (uznając ich wysokość z uwagi na brak znaczenia dla wysokości wydatków przyjętych do wyliczenia dotacji źródeł ich finansowania) oraz wydatki z rozdziału 80114 na obsługę ekonomiczno-administracyjną w kwocie 473.713,13 zł, tj. 24,5% (proporcja liczby uczniów w przedszkolach publicznych do liczby uczniów we wszystkich placówkach gminnych pozwanej) z kwoty 1.933.523 zł, które należało pomniejszyć o wysokość wydatków inwestycyjnych, a to: dotacje dla miast, dotacje dla przedszkoli niepublicznych. W wyniku działania matematycznego otrzymujemy kwotę 26.778.538,87 zł, która to powinna stanowić podstawę obliczenia dotacji w 2011 r. Mając na względzie, iż liczba dzieci w przedszkolach publicznych wynosiła w 2011 r. 2660, to otrzymamy kwotę 838,92 zł, która to kwota stanowi wysokość wydatków ustalonych w budżecie pozwanej w przeliczeniu na jedno dziecko. Ponieważ na mocy art. 90 ust. 2b ustawy powódce należna jest dotacja w wysokości 75% ustalonych w budżecie wydatków bieżących ponoszonych w przedszkolach publicznych w przeliczeniu na jednego ucznia, zatem dotacja na jedno dziecko w przedszkolu powódki winna wynieść 629,19 zł ($838,92 \text{ zł} \times 75\%$). W 2011 r. do przedszkola powódki uczęszczało 252 dzieci, co oznacza, iż z tytułu dotacji winna ona otrzymać 158.555,88 zł ($252 \times 629,19 \text{ zł}$), co przy podziale na poszczególne miesiące, przy uwzględnieniu liczby uczniów w przedszkolu powódki w każdym z tych miesięcy wynosi: w styczniu 3.775,14 zł, w lutym 4.404,33 zł, w marcu 8.179,47 zł, w kwietniu 9.437,85 zł, w maju 12.583,80 zł, od czerwca do sierpnia po 15.729,75 zł, we wrześniu 16.358,94 zł, w październiku 17.617,32 zł, w listopadzie 18.875,70 zł i w grudniu 20.134,08 zł. Dotychczas pozwana wypłaciła powódce z tytułu dotacji za 2011 rok kwotę 124.000 zł zatem do dopłaty pozostała łącznie za cały 2011 kwota 34.550,84 zł. Po uwzględnieniu zapłaconych powódce zaliczek za poszczególne miesiące 2011 r. powódka winna otrzymać (od stycznia do grudnia): 775,14 zł, 904,33 zł, 3.179,47 zł, 1.937,85 zł, 3.083,80 zł, od czerwca do sierpnia po 3.229,75 zł, 3.358,94 zł, 3.617,32 zł, 3.875,70 zł i 4.134,08 zł – łącznie 34.555,88 zł.

W 2012 r. wydatki z rozdziału 80104 (przedszkola) stanowiła kwota 36.880.940 zł; wydatki z rozdziału 80105 (przedszkola specjalne) kwota 1.156.170 zł; wydatki z rozdziału 80146 (doksztalcanie i doskonalenie nauczycieli) kwota 117.714 zł, wydatki z rozdziału 80195 (pozostała działalność) kwota 27.700 zł (organizacja imprez przedszkolnych oraz serwis komputerowy dla przedszkoli), wydatki z rozdziału 80148 (stołówki szkolne i przedszkolne) kwota 49.367,10 zł – przy uwzględnieniu przyjętych w opinii biegłego, a nie kwestionowanych

przez żadną ze stron proporcji oraz wobec niepodzielenia stanowiska pozwanej, iż do wyliczenia wysokości dotacji powinna zostać wzięta pod uwagę wysokość wydatków na żywienie wraz z cateringiem w przedszkolach – bowiem zasadnie wskazała powódka, iż wydatki te obejmują koszty zakupu żywności z zewnątrz, co zresztą potwierdza ich wysokość (wydatki na żywienie z cateringiem w przedszkolach są znacznie wyższe niż wskazane w rozdziale stołówki szkolne i przedszkolne, wydatki z rozdziału 85404 (wczesne wspomaganie rozwoju), wydatki z rozdziału 85404 (wczesne wspomaganie rozwoju) kwota 93.827 zł, wydatki gminy na inicjatywy lokalne w przedszkolach publicznych kwota 22.033 zł (uznając ich wysokość z uwagi na brak znaczenia dla wysokości wydatków przyjętych do wyliczenia dotacji źródeł ich finansowania) oraz wydatki z rozdziału 80114 na obsługę ekonomiczno-administracyjną w kwocie 571.883,72 zł tj. 24,68% (proporcja liczby uczniów w przedszkolach publicznych do liczby uczniów we wszystkich placówkach gminnych pozwanej) z kwoty 2.317.195 zł, które należało pomniejszyć o wysokość wydatków inwestycyjnych, dotacje dla miast, dotacje dla przedszkoli niepublicznych. W wyniku działania matematycznego otrzymujemy kwotę 29.301.887,82 zł, która to powinna stanowić podstawę obliczenia dotacji w 2012 r. Mając na względzie, iż liczba dzieci w przedszkolach pozwanej wynosiła w 2012 r. 2728, to otrzymamy kwotę 895,09 zł, która to kwota stanowi wysokość wydatków ustalonych w budżecie pozwanej w przeliczeniu na jednego przedszkolaka. Ponieważ na mocy art. 90 ust. 2b ustawy powódce należna jest dotacja w wysokości 75% ustalonych w budżecie wydatków bieżących ponoszonych w przedszkolach publicznych w przeliczeniu na jednego ucznia, zatem dotacja na jedno dziecko w przedszkolu powódki winna wynieść 671,32 zł (895,09 zł x 75%). W 2012 r. do przedszkola powódki uczęszczało 485 dzieci, co oznacza, iż z tytułu dotacji winna ona otrzymać 325.590,20 zł (485 x 671,32 zł), co przy podziale na poszczególne miesiące, przy uwzględnieniu liczby uczniów w przedszkolu powódki w każdym z tych miesięcy wynosi: w styczniu 24.838,84 zł, w lutym i marcu po 26.181,48 zł, w kwietniu 25.510,16 zł, w maju 27.524,12 zł, od czerwca do sierpnia po 29.538,08 zł, we wrześniu 27.524,12 zł, w październiku 26.181,48 zł, w listopadzie 25.510,16 zł i w grudniu 27.524,12 zł. Dotychczas pozwana wypłaciła powódce z tytułu dotacji za 2012 rok kwotę 254.109 zł zatem do dopłaty pozostała łącznie za cały 2012 kwota 71.481,20 zł. Po uwzględnieniu zapłaconych powódce zaliczek za poszczególne miesiące 2012 r. powódka winna otrzymać (od stycznia do grudnia): 4.858,84 zł, za luty i marzec po 5.121,48 zł, 4.990,16 zł, 5.384,12 zł, od czerwca do sierpnia po 5.778,08 zł, 7.393,12 zł, 7.032,48 zł, 6.852,16 zł i 7.393,12 zł – łącznie 71.481,20 zł.

Sąd Apelacyjny w toku postępowania apelacyjnego dopuścił, na okoliczność wyliczenia należnej powódce dotacji, dowód z opinii biegłego. Pomimo sporządzenia opinii przez biegłego Sąd Apelacyjny w nieznacznym zakresie dokonał własnych wyliczeń, a to przyjął inną proporcję do wyliczenia wydatków na obsługę administracyjno-ekonomiczną, a także skorygował podane przez biegłego kwoty, stanowiące podstawę wyliczenia dotacji, które zostały wskazane w innej wysokości niż wynikająca ze sprawozdań pozwanej. Dokonując wyliczeń Sąd Apelacyjny nie ingerował w zakres dotyczący ściśle wiadomości specjalnych. Niezasadny był wniosek pozwanej o dopuszczenie dowodu z kolejnego biegłego sądowego, bowiem Sąd Odwoławczy sam dokonał sprawdzenia poprawności wyliczeń biegłego oraz wysokości kwot przyjętych za podstawę do dokonania tych wyliczeń.

Skoro pozwana była zobowiązana do wypłacenia w każdym roku dotacji w 12 częściach (do ostatniego dnia miesiąca każda), odsetki przysługują od pierwszego dnia następnego miesiąca. Odsetki zostały zatem zasądzone zgodnie z żądaniem pozwu. Sąd Apelacyjny zasądzając odsetki miał także na uwadze, że co prawda faktyczna liczba uczniów uczęszczających do przedszkoli publicznych na terenie gminy T. stała się znana później niż w dniu 30 września roku poprzedniego, jednakże liczba ta była wyższa niż przewidywana zarówno w dniu 30 września 2010 r. jak i w dniu 30 września 2011 r., co miało wpływ na obniżenie należnej powódce dotacji (wysokość wydatków stanowiąca podstawę obliczenia dotacji jest dzielona przez faktyczną liczbę uczniów).

Sąd Apelacyjny nie podzielił stanowiska Sądu pierwszej instancji odnośnie zasądzenia odsetek w granicach żądania powódki (odsetek ustawowych). Sąd Apelacyjny stoi na stanowisku, iż w sytuacji domagania się w pozwie odsetek ustawowych bez konieczności precyzowania żądania, sąd winien zasądzić odsetki ustawowe za opóźnienie. Odsetki ustawowe były bowiem dochodzone pozwem tytułem opóźnienia, a nie korzystania z kapitału, przy zastosowaniu terminologii ustawy (art. 481 § 2 k.c.) obowiązującej w chwili wniesienia pozwu. Strona nie może zaś ponosić

negatywnych konsekwencji zmian terminologicznych w przepisach. Odsetki wskazane w art. 481 § 2 k.c. zmieniły jedynie nazwę na „odsetki ustawowe za opóźnienie” i tak w konsekwencji należało je sformułować w wyroku.

Z podanych wyżej względów zaskarżony wyrok został zmieniony na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. przez obniżenie zasądzonej na rzecz powódki kwoty w sposób opisany w sentencji, zaś w dalej idącym zakresie apelacja pozwanej, na podstawie art. 385 k.p.c., podlegała oddaleniu.

Zmiana rozstrzygnięcia co do istoty sporu skutkowałą też zmianą orzeczenia o kosztach procesu za pierwszą instancję, o których orzeczono na podstawie art. 100 k.p.c. dokonując ich stosunkowego rozdzielenia. W ostatecznym rezultacie powódka wygrała spór co do kwoty 106.037,08 zł z żądanej w pozwie 115.516,55 zł, tj. w 91,79% i w takim zakresie w sumie kosztów procesu wynoszącej 16.593 zł (z tego powódka poniosła 5.776 zł z tytułu opłaty od pozwu, 5.400 zł koszty zastępstwa procesowego oraz 17 zł z tytułu opłaty skarbowej od pełnomocnictwa, zaś pozwana 5.400 zł koszty zastępstwa procesowego) winna partycypować pozwana. Pozwana ma zatem ponieść 15.230,71 zł z sumy poniesionych przez obie strony kosztów procesu, ponieważ poniosła 5.400 zł do zasądzenia od niej na rzecz powódki pozostała kwota 9.830,71 zł

Tą samą zasadę stosunkowego rozdzielenia kosztów Sąd Apelacyjny zastosował orzekając o kosztach postępowania apelacyjnego. Powódka wygrała postępowanie apelacyjne w 94%, a zatem ma ponieść 6% kosztów tego postępowania, które wyniosły łącznie 16.742 zł. Na kwotę tę składa się poniesiona przez pozwaną opłata od apelacji 5.642 zł oraz wynagrodzenia pełnomocników procesowych każdej ze stron po 4.050 zł – ustalone na podstawie § 2 punkt 6 i § 10 ust. 1 punkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych w brzmieniu obowiązującym w dacie wniesienia apelacji oraz zaliczki na wynagrodzenie biegłego uiszczone przez strony po 1.500 zł. Powódka powinna ponieść 6% kosztów postępowania apelacyjnego, tj. 1.004,52 zł. Poniosła 5.550 zł, a zatem zasądzono na jej rzecz od pozwanej 4.545,48 zł.

Stosownie do wyniku sporu Sąd Apelacyjny nakazał pobrać, na podstawie art. 100 k.p.c. w związku z art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Apelacyjnego w Katowicach z tytułu nieuiszczonych kosztów sądowych stanowiących wynagrodzenie biegłego, od pozwanej 247,05 zł i od powódki 15,77 zł.

SSA Tomasz Ślęzak SSA Katarzyna Żymełka SSO (del.) Tomasz Tatarczyk